

prima instanță: O. Școlnic

instanța de apel: T. Duca, S. Procopciuc, E. Grumeza

Î N C H E I E R E

09 septembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul Tatiana Vieru

Judecătorii

Oleg Sternioală, Ion Corolevschi

examinând chestiunea privind admisibilitatea declarat de către Andrei Veșca și Liliana Veșca,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Andrei Veșca și a Liliane Veșca împotriva lui Marcel Smochin și Tamara Smochin, intervenienți accesorii Ion Smochin și notarii publici Maria Stog și Adelina Soltan, cu privire la declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare și contractului de donație, revendicarea bunului imobil din posesia nelegitimă străină și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 03 martie 2015, prin care a fost admis apelul declarat de către Andrei Veșca și Liliana Veșca, casată hotărârea Judecătoriei Telenești din 19 septembrie 2014 și emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată,

c o n s t a t ă:

La 04 aprilie 2014, Andrei Veșca și Liliana Veșca au depus o cerere de chemare în judecată împotriva lui Marcel Smochin și Tamara Smochin cu privire la declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare și contractului de donație, revendicarea bunului imobil din posesia nelegitimă străină și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii, reclamantii au indicat că la 06 martie 2007, Andrei Veșca a împrumutat de la Tamara Smochin suma de 4500 dolari SUA, pe un termen de 6 luni, cu rambursarea sumei de 6500 dolari SUA.

Menționează că tot în aceeași zi, a fost încheiat „așa-zisul” contract de gaj, însă, în realitate, a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare, prin care ei au vândut Tamarei Smochin imobilul constituit din terenul de pământ destinat pentru construcții, cu nr. cadastral 8901234139, cu suprafața de 0,0516 ha și blocul locativ, cu nr. cadastral 8901234139.01, cu suprafața de 85,30 m.p., care se află în s. Mihalășa, r-nul Telenești, evaluat la prețul de 6400 dolari SUA, echivalentul sumei de 81600 lei, care le aparține cu drept de proprietate comună în devălmășie în baza titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. 8901234139, trecut în Registrul cadastral al deținătorilor de teren la 01 august 2001 cu nr. 4710, eliberat de

Primăria or. Telenești la 25 decembrie 2001 și extrasului din Registrul de evidență a gospodăriilor nr. 193, eliberat de către Primăria or. Telenești la 12 noiembrie 2001, confirmate prin extrasul din Registrul bunurilor imobile cu nr. 8901234139.

Susține că ulterior, Andrei Veșca a solicitat Tamarei Smochin să prelungească termenul de rambursare a sumei împrumutată încă pe un termen de 6 luni, iar ultima fost de acord, doar cu condiția de a încheia un contract de împrumut pentru a fi mai sigură că nu va fi înșelată.

Afirmă că la 14 septembrie 2007, între Andrei Veșca și Tamara Smochin a fost încheiat un contract de împrumut, prin care Andrei Veșca a împrumutat de la Tamara Smochin suma de 10000 dolari SUA, echivalentul la 116 000 lei, până la 15 martie 2008, transmiși la momentul semnării contractului.

Invocă că Andrei Veșca a restituit Tamarei Smochin suma de 9700 dolari SUA, iar ceilalți 300 dolari SUA urma să-i restituie odată cu ruperea contractelor.

Mai invocă că la 23 mai 2012, Tamara Smochin a depus o cerere de chemare în judecată împotriva lui Andrei Veșca cu privire la restituirea împrumutului, însă prin hotărârea Judecătoriei Telenești din 16 iulie 2012, menținută prin decizia Curții de Apel Bălți din 18 decembrie 2012 și decizia Curții Supreme de Justiție din 26 iunie 2013, acțiunea a fost respinsă.

Menționează că la 30 mai 2013, Tamara Smochin a mai înaintat o cerere suplimentară, solicitând emiterea unei hotărâri suplimentare, prin care să se dispună punerea sub sechestru a bunurile imobile, mobile și a mijloacele bănești ale lui Andrei Veșca, însă prin hotărârea suplimentară a Judecătoriei Telenești din 18 iunie 2013 cererea a fost respinsă.

Susține că din toate cele invocate reiese că actul juridic a fost încheiat cu intenția de a ascunde un alt act juridic (actul juridic simulat) este nul.

Afirmă că la 03 aprilie 2012, Marcel Smochin, fiul Tamarei Smochin a depus o cerere de chemare în judecată împotriva lor și a copilului minor Tudor Veșca cu privire la revendicarea bunului din posesia nelegitimă și evacuarea acestora din bunul imobil, motivând că bunul imobil din s. Mihalașa, r-nul Telenești îi aparține cu drept de proprietate în baza contractului de donație din 01 septembrie 2009 și dorește să se instaleze în această casă, însă ei nu doresc să elibereze locuința.

Invocă că prin hotărârea Judecătoriei Telenești din 27 iunie 2012 acțiunea a fost respinsă, însă prin decizia Curții de Apel Bălți din 20 decembrie 2012 a fost casată integral hotărârea Judecătoriei Telenești din 27 iunie 2012 și emisă o nouă hotărâre, prin care a fost admisă acțiunea și au fost obligați să revindă lui Marcel Smochin casa de locuit din s. Mihalașa, r-nul Telenești, cu nr. cadastral 8901234139.01.

Mai invocă că în astfel de circumstanțe, conform art. 221 alin. (2) din Codul civil, actul juridic care a fost încheiat cu intenția de a ascunde un alt act juridic (actul juridic simulat) este nul, iar conform art. 216 alin. (1) din Codul civil, actul juridic este nul în temeiurile prevăzute de prezentul cod (nulitate absolută).

Reține că conform contractului de vânzare-cumpărare din 06 martie 2002, contractul urma a fi înregistrat în Registrul bunurilor imobile din momentul în care cumpărătorul a obținut dreptul de proprietate, însă cumpărătorul Tamara Smochin nu a înregistrat în Registrul bunurilor imobile bunul imobil cu numărul cadastral 8901234139, în termen de 6 luni.

Menționează că prin actele juridice indicate li s-a încălcat grav dreptul de proprietate.

Prin urmare, solicită declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare din 06 martie 2007, încheiat între Andrei Veșca, Liliana Veșca și Tamara Smochin, declararea nulității contractului de donație din 01 decembrie 2009, încheiat între Ion Smochin, Tamara Smochin și Marcel Smochin, revendicarea bunului imobil cu nr. cadastral 8901234139, cu suprafața de 0,0516 ha din s. Mihalașa, r-nul Telenești prin evacuarea pârâtului Marcel Smochin din acest bun imobil și încasarea de la pârâți a sumei de 10000 lei, cu titlu de prejudiciu moral și a cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Telenești din 04 iunie 2014 a fost atras în proces Ion Smochin în calitate de intervenient accesoriu.

Prin încheierea Judecătoriei Telenești din 18 august 2014 au fost atrași în proces notarii publici Maria Stog și Adelina Soltan în calitate de intervenienți accesorii.

Prin hotărârea Judecătoriei Telenești din 19 septembrie 2014 acțiunea a fost respinsă.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 03 martie 2015 a fost admis apelul declarat de către Andrei Veșca și Liliana Veșca, casată integral hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 07 mai 2015, în termenul prevăzut de lege, Andrei Veșca și Liliana Veșca au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, cerând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și emiterea unei noi hotărâri cu privire la admiterea acțiunii, cu încasarea cheltuielilor de judecată.

Recurenții Andrei Veșca și Liliana Veșca, în motivarea recursului, au indicat că decizia instanței de apel este ilegală, deoarece a fost aplicată o normă materială care nu trebuia să fie aplicată, nu a fost aplicată norma materială, care trebuia să fie aplicată și a fost interpretată în mod eronat legea, precum și aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară.

Menționează că instanța de apel a constatat cu certitudine că la 06 martie 2007, între Andrei Veșca și Tamara Smochin a fost încheiat un contract de vânzare-cumpărare, însă nu a intrat în esență și nu a constatat care a fost necesitatea că la 06 martie 2007, Andrei Veșca să încheie cu Tamara Smochin contractul de vânzare-cumpărare a bunului imobil constituit din terenul de pământ destinat pentru construcții cu nr. cadastral 8901234139, cu suprafața de 0,0516 ha și blocul locativ cu nr. cadastral 8901234139.01 din s. Mihălașa, r-nul Telenești, care-i aparține cu drept de proprietate, reținând faptul că Andrei Veșca a împrumutat de la Tamara Smochin suma de 4500 dolari SUA, pe un termen de 6 luni, cu rambursarea sumei de 6500 dolari SUA, în urma căruia urma să încheie contractul de gaj asupra bunului imobil enunțat și nicidecum contract de vânzare-cumpărare a acestuia.

Sustine că instanța de apel nu a constatat nici dacă ei au avut intenția de a vinde bunul imobil, cât și dacă ei cunoșteau să scrie și să citească în limba română, la semnarea contractului enunțat.

Afirmă că instanța de apel nu a constatat dacă Tamara Smochin a respectat termenul prevăzut de lege, stipulat în contractul de vânzare-cumpărare a imobilului și din care motiv nu a fost respectat acest termen, reținând faptul că din extrasul din Registrul bunurilor imobile cu nr. cadastral 8901234139 rezultă că contractul de vânzare-cumpărare a fost înregistrat la 13 noiembrie 2008, iar în anul 2012, Andrei

Veșca împreună cu familia sa au fost evacuați din bunul imobil de către Marcel Smochin prin intermediul executorului judecătoresc.

Invocă că instanța de apel nu a constatat dacă există vreun act juridic de prelungire a termenului de prescripție, în baza căruia Tamara Smochin a înregistrat în Registrul bunurilor imobile dreptul de proprietate asupra bunului imobil pentru ca ulterior, să-l poată dona, prin contractul de donație din 01 decembrie 2008, fiului său, Marcel Smochin.

Mai invocă că instanța de apel nu a constatat ce drepturi a avut Oficiul cadastral teritorial Telenești să înregistreze dreptul de proprietate al Tamarei Smochin asupra bunului imobil din s. Mihălașa, r-nul Telenești, reținând faptul că termenul de prescripție era expirat, iar o hotărâre judecătorească de prelungire a termenului de prescripție nu există și nu a existat.

Menționează că instanța de apel nu a constatat nici prin care metode Andrei Veșca a convins-o pe Tamara Smochin, ca ulterior, la 14 septembrie 2007, aceasta să-i mai împrumute lui încă o sumă de 10000 dolari SUA, pînă la 15 martie 2008, fără a avea vreun câștig în urma tranzacției întocmite, în baza contractului de împrumut din 14 septembrie 2007. În astfel de circumstanțe, se subînțelege că Tamara Smochin a avut intenții de la bun început, cu rea-credință, să exproprieze pe Andrei Veșca și pe familia sa de bunul imobil în litigiu.

La 11 iunie 2015, în adresa părților a fost expediată copia recursului declarat de Valeriu Stratulat cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței.

La 08 iulie 2015, intimații Marcel Smochin și Tamara Smochin, prin intermediul avocatului Ludmila Bolocan, au depus referință pe marginea recursului depus, în care a invocat caracterul neîntemeiat al acestuia și au solicitat declararea acestuia ca inadmisibil.

Prin referința din 14 iulie 2015, Marcel Smochin, a solicitat declararea recursului ca inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) prevede că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Andrei Veșca și Liliana Veșca nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei din 16 aprilie 1991), însă motivele recursului, invocate în speță, sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, care au fost apreciate corespunzător.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că atât instanța de apel a examinat pricina sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, aplicând corespunzător normele de drept material și respectând normele de drept procedural, iar argumentele invocate în cererea de recurs poartă un caracter declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Andrei Veșca și Liliana Veșca, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de Andrei Veșca și Liliana Veșca se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Oleg Sternioală

Ion Corolevschi